

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, 11 października 2023 r.

PS-II.431.1.11.2023

Szanowny Pan
Paweł Marcin Hoszkiewicz
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Barcianach
ul. Wojska Polskiego 7
11-410 Barciany

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej” przekazuję Panu wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w **Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Barcianach**, ul. Wojska Polskiego 7, 11-410 Barciany (REGON: 510862907; NIP: 742-18-65-422).

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Barcianach nadzorował **Pan Marcin Hoszkiewicz**, który od dnia 1 maja 2019 roku zatrudniony był na stanowisku pełniącego obowiązki Kierownika Ośrodka, a następnie od dnia 1 grudnia 2019 roku zatrudniony jest na stanowisku Kierownika Ośrodka.

(dowód: akta kontroli: 10.1, 11.6)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny:

- **Hanna Matysiak** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - **przewodnicząca zespołu kontrolnego**;
- legitymacja służbowa nr 93/2018 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 11 lipca 2023 roku nr FK-IV.0030.621.2023 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Barcianach.
- **Jarosław Mazurek** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- legitymacja służbowa nr 93/2023 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 11 lipca 2023 roku nr FK-IV.0030.620.2023 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Barcianach.

(dowód: akta kontroli: 6, 7)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 21 sierpnia 2023 roku do 1 września 2023 roku. Odnotowana została pod pozycją 1/2023 w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Barcianach.

(dowód: akta kontroli: 13.1)

Kontrola odbyła się w trybie hybrydowym, tj. część czynności kontrolnych prowadzona była w sposób bezpośredni, czyli w siedzibie jednostki kontrolowanej, a pozostałe czynności w siedzibie Urzędu w Olsztynie, z wykorzystaniem narzędzi informatycznych do zgromadzenia materiału dowodowego, w celu ustalenia stanu faktycznego, a następnie dokonania oceny działalności jednostki kontrolowanej, a także sformułowania ewentualnych zaleceń pokontrolnych. Rozpoczęcie kontroli nastąpiło w pierwszym dniu kontroli, w trakcie której okazano legitymacje służbowe kontrolerów, poinformowano o zasadach kontroli w trybie hybrydowym, wymaganych dokumentach do kontroli oraz formach i terminie ich przekazania.

Upoważnienia kontrolerów do kontroli zostały przekazane do kontrolowanej jednostki za pośrednictwem e-PUAP.

Kontrola została zakończona podczas spotkania z Kierownikiem Ośrodka, w czasie którego przekazano wstępne wnioski z przeprowadzonej kontroli oraz poinformowano o przewidywanym terminie przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego.

Akta przeprowadzonej kontroli dostępne są w systemie EZD pod nr sprawy PS-II.431.1.11.2023.

(dowód: akta kontroli: 8)

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie: zasiłku rodzinnego, świadczenia pielęgnacyjnego oraz realizowania ustawowych zadań dotyczących opłacania składki emerytalno-rentowej i zdrowotnej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne i zadań ustawowych z tym związanych,

- **okres objęty kontrolą**

kontrolą objęto okres zasiłkowy 2021/2022 (od 1 listopada 2021 roku do 31 października 2022 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) w związku z art. 20 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barcianach w zakresie objętym kontrolą ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie dokumentów otrzymanych w toku kontroli oraz danych wykazywanych przez jednostkę w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych za kwartał III i IV 2021 roku oraz kwartał I, II i III 2022 roku - przekazywanych za pomocą Centralnej Aplikacji Statystycznej, dokonano następujących ustaleń:

1. W jednostce kontrolowanej, w okresie od 1 listopada 2021 roku do 31 października 2022 roku z dotacji Wojewody na realizację zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych wydatkowano ogółem kwotę **4.979.618,65 zł**, z tego na świadczenia objęte zakresem kontroli przeznaczono **3.089.269,20 zł** (stanowiło to ok. 62,03 % kwoty ogółem wydatkowanej na świadczenia rodzinne), w tym na:
 - zasiłek rodzinny wraz z dodatkami - kwotę 954.087,20 zł (8.529 świadczeń);
 - świadczenie pielęgnacyjne - kwotę 2.135.182,00 zł (1.023 świadczenia).
2. Z rozdziału 85502 finansowane są zadania wynikające z: ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów; ustawy o świadczeniach rodzinnych; ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek dla opiekuna bądź zasiłek dla opiekunów. Wójt Gminy Barciany w: IV kwartale 2021 roku oraz w okresie od I do III kwartału 2022 roku, ze środków własnych nie przeznaczył żadnej kwoty na realizację zadań zleconych w rozdziale 85502.

(dowód: akta kontroli: 13.2 – 13.6, 16)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Barciany według stanu na dzień 31.12.2022 r. liczyła 5 666 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych jest Wójt Gminy Barciany. Zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barcianach. W kontrolowanej jednostce decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnienia udzielonego przez organ właściwy tj. przez Wójta Gminy Barciany.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barcianach wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barcianach nadanego uchwałą nr XVIII/109/12 Rady Gminy Barciany z dnia 12 lipca 2012 r. zmienionej uchwałą nr XLIX/316/2014 Rady Gminy Barciany z dnia 29 października 2014 r., następnie uchwałą nr XVIII/139/2016 Rady Gminy Barciany z dnia 29 lutego 2016 r., oraz uchwałą

nr XXIX/225/2017 Rady Gminy Barciany z dnia 31 stycznia 2017 r. Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki kontrolowanej stanowił w Rozdziale 2 § 8., że: „Ośrodek realizuje także zadania wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych, ustawy o systemie oświaty, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz o zaliczce alimentacyjnej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.”

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barcianach w okresie objętym kontrolą określał Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barcianach wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barcianach Nr 5/2012 z dnia 31 lipca 2012 roku.

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barcianach nie został uaktualniony i dostosowany do zapisów zawartych w Statucie GOPS nadanym uchwałą nr XVIII/109/12 Rady Gminy Barciany z dnia 12 lipca 2012 r.. Do Regulaminu, między innymi, nie wprowadzono realizowanych przez Ośrodek zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w sytuacji, gdy zadania te umieszczono w Statucie jednostki kontrolowanej.

W związku z powyższym - w trakcie prowadzonej kontroli Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barcianach Zarządzeniem Nr 3/2023 z dnia 28 sierpnia 2023 r. wprowadził nowy Regulamin Organizacyjny jednostki kontrolowanej. Powyższy Regulamin zawierał m. in. zapis w Rozdziale I § 2 ust. 1: „Zakres działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barcianach zwanego dalej Ośrodkiem określają: (...) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. 2023 r., poz. 390)”. Regulamin Organizacyjny GOPS - po wprowadzeniu zmian - był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

Zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie obowiązujących przepisów prawa w zakresie świadczeń rodzinnych.

(dowód: akta kontroli:10.2 - 10.3, 12.5, 14, 15)

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barcianach był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych zajmował się jeden pracownik zatrudniony łącznie w ramach 1 etatu (jeden inspektor), który podlegał Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barcianach. Pracownik zajmujący się realizacją kontrolowanych zadań posiadał aktualny zakres czynności oraz upoważnienie udzielone przez Wójta Gminy Barciany - niezbędne do prowadzenia postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barcianach posiadał upoważnienie do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz do wydawania decyzji z tego zakresu, a także realizował zadania wynikające ze Statutu i Regulaminu.

W okresie objętym kontrolą pracownik realizujący kontrolowane zadania uczestniczył w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych mu zadań.

Udział w szkoleniach potwierdzają certyfikaty wystawione przez firmę Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., stwierdzające uczestnictwo w szkoleniu Ośrodka w Barcianach. Kierownik Ośrodka wyjaśnił, że wprowadzona w 2020 roku forma szkoleń zdalnych polegała na wykupieniu dostępu (abonamentu) do systemu „LEX-pomoc społeczna” firmy Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o. Jednocześnie potwierdził, że szkolenia, których listę i wydane certyfikaty przedłożono kontrolującym, były odbywane przez pracownika realizującego kontrolowane zadania.

(dowód: akta kontroli: 11.1 - 11.5, 11.7, 12.8, 16, 30)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barcianach mieści się w wolnostojącym, dwupiętrowym budynku przy ul. Wojska Polskiego 7, w którym siedzibę ma również Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół Interdyscyplinarny. Budynek jest własnością Gminy Barciany, natomiast jego administratorem jest Zakład Gospodarki Komunalnej. Pomieszczenia, w których przyjmowani są klienci Ośrodka znajdują się wyłącznie na parterze budynku. W budynku nie ma barier architektonicznych. Przed wejściem znajduje się podjazd dla wózków inwalidzkich. Pracownik realizujący zadania z zakresu świadczeń rodzinnych zajmuje pomieszczenie o powierzchni ok. 22 m² zlokalizowane na parterze. Stanowisko pracy osoby realizującej kontrolowane zadania wyposażono w niezbędny sprzęt biurowy oraz urządzenia biurowe (komputer, urządzenie wielofunkcyjne). W pomieszczeniu pracownika realizującego zadania z zakresu świadczeń rodzinnych znajdują się dwa krzesła oraz dodatkowe biurko z krzesłem, przeznaczone dla interesantów. Osoby oczekujące na przyjęcie przez pracownika mają do dyspozycji dwa biurka z krzesłami, znajdujące się na korytarzu na parterze budynku. Interesanci GOPS w Barcianach przyjmowani są w dni robocze w godzinach pracy Ośrodka tj. od 7.00 do 15.00.

Korespondencja wpływająca dotycząca świadczeń rodzinnych jest rejestrowana w dzienniku korespondencji Ośrodka, umieszczana jest pieczęć i data wpływu do jednostki. Dekretowaniem korespondencji zajmuje się pracownik upoważniony przez Kierownika jednostki. Wnioski w sprawie świadczeń rodzinnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej przyjmowane są na stanowisku osoby realizującej kontrolowane zadania, następnie po weryfikacji pod względem kompletności zostają odpowiednio zadekretowane i wpisane do papierowego rejestru oraz do ewidencji w programie „Sygnity SR”. Dokumentacja dotycząca świadczeń rodzinnych gromadzona jest w teczkach osobowych oznaczonych imieniem i nazwiskiem, umieszczonych w segregatorach w porządku alfabetycznym. Dokumentacja przechowywana jest w szafach zabezpieczonych kluczem w pomieszczeniu zajmowanym przez pracownika realizującego zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Kontrolującym przekazano umowę na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych zawartą z Sygnity Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie. Ustalono, że w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Barcianach pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(dowód: akta kontroli: 12.1 - 12.5, 12.7, 14)

IV. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

Z informacji sporządzonej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barcianach wynika, że w okresie objętym kontrolą do Ośrodka nie wpłynęły żadne skargi dotyczące spraw z zakresu uregulowanego ustawą o świadczeniach rodzinnych.

(dowód: akta kontroli: 12.11)

V. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Z przedstawionych kontrolerom materiałów wynika, że w okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Barcianach prowadzono **299** postępowań administracyjnych dotyczących rozpatrywania wniosków o przyznanie świadczeń w sprawie ustalenia uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz świadczenia pielęgnacyjnego zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, w tym:

- **254** postępowania administracyjne związane z ustalaniem uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (w tym: wydano 27 decyzji odmownych);
- **45** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego (w tym: wydano 9 decyzji odmownych).

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Barcianach prowadzono **2** postępowania w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu (sprawy dotyczyły zasiłku rodzinnego). Ośrodek nie prowadził postępowań w sprawie umorzenia zobowiązań z tytułu nienależnie pobranych świadczeń. Ponadto w Ośrodku prowadzono **2** postępowania w sprawie rozłożenia na raty kwoty zobowiązań powstałych z tytułu nienależnie pobranego zasiłku rodzinnego. Od decyzji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barcianach wpłynęło **2** odwołania dotyczące świadczenia pielęgnacyjnego, z czego organ II instancji obie decyzje utrzymał w mocy.

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Barcianach skontrolowano akta **25** losowo wybranych spraw, w których łącznie przeprowadzono **27** postępowań administracyjnych - zakończonych wydaniem decyzji - związanych z realizacją zadań objętych kontrolą.

(dowód: akta kontroli: 28)

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barcianach w okresie objętym kontrolą – z zakresu zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(dowód: akta kontroli: 17, 19, 20, 25 - 29)

VI. Kontroli i analizie poddano:

- **15 spraw** związanych z zasiłkiem rodzinnym, w których prowadzono **15 postępowań administracyjnych**, w tym:
 - **9** postępowań zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych ustalających uprawnienia do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami,

- 4 postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownych w zakresie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego,
- 2 postępowania zakończone wydaniem decyzji ustalającej nienależnie pobrane świadczenia rodzinne.

(dowód: akta kontroli: 22-24, 27)

- **10 spraw** związanych ze świadczeniem pielęgnacyjnym, w których prowadzono **12 postępowań administracyjnych**, w tym:

- 9 postępowań zakończonych wydaniem decyzji ustalających uprawnienia do świadczenia pielęgnacyjnego,
- 3 postępowania zakończone wydaniem decyzji odmownych w zakresie ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 25-27)

VII. Realizacja ustawowych zadań związanych z opłacaniem składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne.

Kontroli i analizie poddano akta 5 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne – w zakresie opłacania składki zdrowotnej i emerytalno-rentowej za te osoby oraz realizacji zadań ustawowych przez płatnika składek.

Analizą objęto dokumentację z miesiąca grudnia 2022 roku.

(dowód: akta kontroli: 28)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny realizacji zadań objętych kontrolą, w tym prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

VIII. Ustalone nieprawidłowości i uchybienia

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

- **nieprawidłowości mające zdecydowany wpływ na kontrolowaną działalność:**

1. W **2 przypadkach** co stanowiło ok. **13 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (15), w związku ze złożonymi wnioskami o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego, przy obliczaniu dochodu rodziny w jednym przypadku nie uwzględniono zwrotu niewykorzystanej ulgi na dzieci, w drugim przypadku przyjęto niewłaściwą wysokość dochodów z posiadanego gospodarstwa rolnego.

W obu przypadkach ustalono wysokość przysługujących zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przy zastosowaniu art. 5 ust. 3a ustawy o świadczeniach rodzinnych („złotówka za złotówkę”). Powyższe miało wpływ na przyznanie świadczenia w niewłaściwej, zawyżonej wysokości.

(dowód: akta kontroli: 25)

dotyczy decyzji: GOPS.5050.000380.09.22, GOPS.5050000018.01.22

Skutek ustalonych nieprawidłowości:

Powyższa nieprawidłowość – na dzień rozpoczęcia kontroli - skutkuje negatywnie dla budżetu państwa i wymaga wznowienia postępowania administracyjnego, w celu ustalenia prawidłowej wysokości zasiłku rodzinnego.

2. W **1 przypadku** co stanowiło **10 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (10), wydano decyzję przyznającą świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia od dnia 01 marca 2022 r. bezterminowo. Z orzeczenia o niepełnosprawności wydanego dla osoby wymagającej opieki wynika natomiast, że okres jego ważności został określony do dnia 28 lutego 2025 r., więc decyzja przyznająca świadczenie pielęgnacyjne obejmuje okres wykraczający poza posiadane przez stronę uprawnienie.

(dowód: akta kontroli: 28)

dotyczy decyzji: GOPS.5052.000074.03.22.

Skutek ustalonej nieprawidłowości:

Powyższa nieprawidłowość – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkuje negatywnie dla budżetu państwa, jednak wymaga wznowienia postępowania administracyjnego.

- **uchybiecie powtarzalne występujące w znacznej liczbie:**

1. W **18 przypadkach**, co stanowiło ok. **72 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych, w decyzjach administracyjnych dotyczących świadczeń rodzinnych i świadczenia pielęgnacyjnego (25) błędnie wskazano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barcianach jako organ administracji publicznej wydający decyzje. Zgodnie z art. 20 ust. 1 - 4 w związku z art. 3 pkt 11 ustawy o świadczeniach rodzinnych organem właściwym do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie rodzinne lub pielęgnacyjne.

Decyzje organu I instancji powinny zawierać oznaczenie organu wydającego tj. Wójta Gminy Barciany, natomiast upoważniony pracownik powinien je podpisać jako osoba działająca z upoważnienia Wójta.

Dotyczy decyzji: GOPS.5050.000018.01.22, GOPS.5050.000741.12.21, GOPS.5050.000645.10.21 , GOPS.5050.000560.09.21 , GOPS.5050.000470.09.21 , GOPS.5050.000419.08.21 , GOPS.5050.000361.08.21 , GOPS.5050.000001.01.22, GOPS.5050.000533.09.21, GOPS.5050.000679.11.22, GOPS.5050.000594.10.21, GOPS.5052.000697.11.21, GOPS.5052.000782.12.21, GOPS.5052.000074.03.22, GOPS.5052.000021.01.22, GOPS.5052.000112.04.22, GOPS.5052.000766.12.21, GOPS.5052.000131.05.22.

(dowód: akta kontroli: 25, 26, 28, 29)

Skutek ustalonych uchybiecia:

Powyższe uchybiecie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

- **uchybień, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność:**

1. W **6 przypadkach**, co stanowiło **40 %** poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (15) przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego - w uzasadnieniach decyzji przyznających prawo do tego świadczenia - nie wyszczególniano faktycznej wysokości uzyskiwanego dochodu w przeliczeniu na osobę w rodzinie (ustalonego w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego).

Nie spełniano więc wymogu określonego w art. 107 § 3 Kpa stanowiącego, że uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione oraz dowody, na których się oparł.

Dotyczy decyzji: GOPS.5050.000741.12.21, GOPS.5050.000645.10.21 ,
GOPS.5050.000560.09.21 , GOPS.5050.000470.09.21 , GOPS.5050.000419.08.21 ,
GOPS.5050.000361.08.21 ,

(dowód: akta kontroli: 25)

Skutek ustalonych uchybień:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

2. W **19 przypadkach**, co stanowiło **76 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (25) - przy ustalaniu uprawnień do zasiłku rodzinnego i świadczenia pielęgnacyjnego w pouczeniu decyzji nie zawarto informacji o przypadkach (zdarzeniach), w których świadczenia nie przysługują.

(dowód: akta kontroli: 25, 26, 28, 29)

Dotyczy decyzji: GOPS.5050.000018.01.22, GOPS.5050.000380.09.22,
GOPS.5050.000741.12.21, GOPS.5050.000645.10.21 , GOPS.5050.000560.09.21 ,
GOPS.5050.000470.09.21 , GOPS.5050.000419.08.21 , GOPS.5050.000361.08.21 ,
GOPS.5050.000157.06.22, GOPS.5052.000679.11.21, GOPS.5052.000782.12.21,
GOPS.5052.000074.03.22, GOPS.5052.000021.01.22, GOPS.5052.000112.04.22,
GOPS.5052.000430.09.22, GOPS.5052.000210.08.22, GOPS.5052.000163.06.22,
GOPS.5052.000131.05.22, GOPS.5052.000766.12.21.

Skutek ustalonych uchybień:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

3. W **8 przypadkach**, co stanowiło **80 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych dotyczących przyznania świadczenia pielęgnacyjnego (10), w aktach spraw dotyczących przyznania świadczeń pielęgnacyjnych stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia przekazania wnioskodawcom pełnej informacji o tym, jakie należy spełnić warunki, aby uzyskać kontynuację świadczeń przy utracie ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (art. 24 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych).

(dowód: akta kontroli: 28)

dotyczy decyzji:

GOPS.5052.000697.11.21, GOPS.5052.000782.12.21, GOPS.5052.000074.03.22,
GOPS.5052.000021.01.22, GOPS.5052.000112.04.22, GOPS.5052.000430.09.22,
GOPS.5052.000210.08.22, GOPS.5052.000163.06.22.

Skutek ustalonych uchybień:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

4. W **8 przypadkach**, co stanowiło **80 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (10), w aktach spraw dotyczących przyznania świadczenia pielęgnacyjnego, stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia przekazania wnioskodawcom pełnej informacji na temat zdarzeń (przypadków) powodujących powstawanie nienależnie pobranych świadczeń.

(dowód: akta kontroli: 28)

dotyczy decyzji:

GOPS.5052.000697.11.21, GOPS.5052.000782.12.21, GOPS.5052.000074.03.22,
GOPS.5052.000021.01.22, GOPS.5052.000112.04.22, GOPS.5052.000430.09.22,
GOPS.5052.000210.08.22, GOPS.5052.000163.06.22.

Skutek ustalonych uchybień:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli – nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań, jednakże może skutkować powstaniem nienależnie pobranych świadczeń i żądaniem ich zwrotu.

5. W **5 przypadkach**, co stanowiło **40 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (10) - w aktach spraw dotyczących przyznania świadczenia pielęgnacyjnego stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia przekazania wnioskodawcom rocznych raportów z ubezpieczenia. Zgodnie z regulacjami wynikającymi z art. 41 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1230 ze zm.) raport z ubezpieczenia *płatnik składek przekazuje ubezpieczonemu w podziale na poszczególne miesiące, za rok ubiegły w terminie do dnia 28 lutego roku następnego, na piśmie lub za zgodą ubezpieczonego - w formie dokumentu elektronicznego - w celu ich weryfikacji.*

(dowód: akta kontroli: 20)

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienia – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowały negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

6. W **2 przypadkach**, co stanowiło **20 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (10), w decyzjach dotyczących przyznania i odmowy świadczenia pielęgnacyjnego, stwierdzono błędne pouczenie wskazujące okoliczności mające wpływ na przyznanie zasiłku rodzinnego zamiast świadczenia pielęgnacyjnego.

(dowód: akta kontroli: 28, 29)

dotyczy decyzji: GOPS. 5052.000430.09.22, GOPS. 5052.000511.10.22.

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych, lecz świadczy o nie przestrzeganiu obowiązku wynikającego z art. 9 Kpa w przedmiocie należytego i wyczerpującego informowania stron postępowania administracyjnego o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie praw i obowiązków uczestników tego postępowania.

7. W **1 przypadku**, co stanowiło **6 %** ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych (16), w sentencji decyzji dotyczącej przyznania świadczenia pielęgnacyjnego, nie wskazano kwoty przyznanego świadczenia.

(dowód: akta kontroli: 28)

dotyczy decyzji: GOPS. 5052.000430.09.22.

Skutek ustalonego uchybienia:

Powyższe uchybienie – na dzień rozpoczęcia kontroli - nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron prowadzonych postępowań administracyjnych.

Przyczyną powstania stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień jest niewystarczający nadzór Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Barcianach nad realizacją zadań w okresie objętym kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i ocenę wnoszę o:

- 1) Przestrzeganie zasad obliczania dochodu – w prowadzonych postępowaniach administracyjnych w zakresie ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego – określonych w przepisach prawa.
- 2) Ponowne przeprowadzenie postępowań administracyjnych w celu ustalenia prawidłowej wysokości zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami przy zastosowaniu art. 5 ust. 3a ustawy o świadczeniach rodzinnych (dotyczy decyzji: GOPS.5050.000380.09.22, GOPS.5050000018.01.22).
- 3) W związku z nieprawidłowym ustaleniem dochodu (decyzje GOPS.5050.000380.09.22 i GOPS.5050000018.01.22) nadpłatę przyznaną świadczeń, wraz z należnymi odsetkami, zwrócić zgodnie z art. 169 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 15 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

- 4) Wznowienie postępowania dotyczącego przyznania świadczenia pielęgnacyjnego i ponowne ustalenie prawa do tego świadczenia na okres zgodny z wydanym orzeczeniem o niepełnosprawności (dot. decyzji GOPS.5052.000074.03.22).
- 5) Wskazywanie w decyzjach administracyjnych – Wójta Gminy Barciany - jako organu administracji publicznej wydającego decyzję administracyjną.
- 6) Wyszczególnianie w treści uzasadnienia decyzji przyznającej zasiłek rodzinny, faktycznej wysokości uzyskiwanego dochodu w przeliczeniu na osobę w rodzinie, ustalonego w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego.
- 7) Przekazywanie informacji dla osób pobierających zasiłki rodzinne i świadczenia pielęgnacyjne na temat przypadków (zdarzeń), w których świadczenia nie przysługują.
- 8) Przekazywanie pełnej udokumentowanej informacji dla osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne na temat warunków koniecznych do spełnienia w celu uzyskania kontynuacji świadczeń przy utracie ważności orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności (art. 24 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych).
- 9) Przekazywanie świadczeniobiorcom – w sposób udokumentowany - pełnej informacji na temat zdarzeń (przypadków) powodujących nienależenie pobranych świadczeń.
- 10) Realizowanie - wobec osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, za które odprowadzono składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i ubezpieczenie zdrowotne - obowiązku wynikającego z art. 41 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r., poz. 1009 ze zm.) stanowiącego, że „Informacje zawarte w raportach, o których mowa w ust. 1 – 6 płatnik składek przekazuje ubezpieczonemu w podziale na poszczególne miesiące, za rok ubiegły w terminie do dnia 28 lutego roku następnego, na piśmie lub za zgodą ubezpieczonego - w formie dokumentu elektronicznego - w celu ich weryfikacji.”
- 11) Nie zamieszczanie w pouczeniach decyzji administracyjnych dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego, treści nie mających zastosowania do przedmiotowego świadczenia.
- 12) Mając na uwadze zasadę postępowania administracyjnego dotyczącą pełnego informowania strony, wskazywanie w decyzjach administracyjnych dotyczących świadczenia pielęgnacyjnego kwoty przyznanego świadczenia.

Proszę Pana o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie **14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia**, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki**